

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โรงพยาบาลบ้านสร้าง กลุ่มงานบริหารทั่วไป โทร. ๐ ๓๗๒๗ ๑๒๓๔ ต่อ ๑๐๑
ที่ ปจ ๑๐๓๓.๔๐๑/๖๙๐ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง แนวปฏิบัติที่เคารพสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีของผู้ปฏิบัติงาน และรายงานการป้องกันและแก้ไขปัญหา
การล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในการทำงาน
เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลบ้านสร้าง

๑. ต้นเรื่อง

ตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานของหน่วยงาน
ภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment – ITA) ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและ
ปราบปรามทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ซึ่งเป็นการประเมินเพื่อวัดระดับคุณธรรมความโปร่งใสในการ
ดำเนินงานของหน่วยงาน โดยเกณฑ์การประเมินในตัวชี้วัดที่ ๙ การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร MOIA๒๒
กำหนดให้หน่วยงานมีแนวปฏิบัติที่เคารพสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีของผู้ปฏิบัติงาน และรายงานการป้องกัน
และแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในการทำงาน

๒. ข้อพิจารณา

กลุ่มงานบริหารทั่วไป ได้ดำเนินการจัดทำคู่มือแนวปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการ
ล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในที่ทำงาน หนังสือแจ้งเวียนเพื่อถือปฏิบัติ และแบบฟอร์มการขออนุมัติเผยแพร่
ข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานเรียบร้อยแล้ว

๓. ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาลงนามในประกาศ หนังสือแจ้งเวียน และแบบขอเผยแพร่
ข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานให้ต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

(นางสาวศศิวิมล เสียงก้อง)
นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ

อนุมัติ

(นายชวิต ศรีสมพจน์)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลบ้านสร้าง

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โรงพยาบาลบ้านสร้าง กลุ่มงานบริหารทั่วไป โทร. ๐ ๓๗๒๗ ๑๒๓๔ ต่อ ๑๐๑
ที่ ปจ ๐๐๓๓.๔๐๑/ ๙๙๙ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง แจ้งเวียนแนวปฏิบัติการป้องกันและแก้ปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในการทำงาน
เรียน หัวหน้ากลุ่มงานทุกกลุ่มงาน หัวหน้างานทุกงาน

ด้วยโรงพยาบาลบ้านสร้าง ได้ทำคู่มือแนวปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในที่ทำงาน ตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment – ITA) ซึ่งเป็นการประเมินเพื่อวัดระดับคุณธรรมความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน โดยเกณฑ์การประเมินในตัวชี้วัดที่ ๔ การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร MOIT๑๒

ในการนี้ กลุ่มงานบริหารทั่วไป ขอแจ้งเวียนแนวปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในการทำงานเพื่อให้เจ้าหน้าที่และบุคลากรในโรงพยาบาลบ้านสร้างทราบและถือปฏิบัติโดยทั่วถ้วน รายละเอียดตามประกาศที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดต่อไป

(นางสาวศศิวิมล เสียงก้อง)
นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ

ทราบ

.....กลุ่มงานบริหารทั่วไปและงานในกำกับดูแล

.....กลุ่มงานทันตกรรม

.....กลุ่มงานเภสัชกรรมและคุ้มครองผู้บริโภค และงานในกำกับดูแล

.....กลุ่มงานการแพทย์และงานในกำกับดูแล

.....กลุ่มงานการพยาบาลและงานในกำกับดูแล

.....กลุ่มงานบริการด้านปฐมภูมิและองค์รวมและงานในกำกับดูแล

คู่มือแนวปฏิบัติเพื่อป้องกันและ แก้ไขปัญหาการล่วงละเมิด หรือคุกคามทางเพศ ในการทำงาน

โรงพยาบาลบ้านสร้าง ปราจีนบุรี

คู่มือแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในการทำงาน

แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในการทำงาน จัดทำขึ้นตามความรับรู้ของผู้ดูแลฯ เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคลากร ในหน่วยงานทุกคนไม่ไว้วางใจในสถานะได้รับการปฏิบัติตัวอย่างความเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และ ปราศจากการถูกล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในการทำงาน ทุกคนต้องรับผิดชอบในการกระทำและปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัตินี้ โรงเรียนฯ สร้าง จังหวัดล้อมในการทำงานให้ปราศจากการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศอย่าง ทันท่วงที รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมและมาตรการต่าง ๆ เพื่อลดความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดการล่วงละเมิด/ คุกคามทางเพศขึ้น

การล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ คือ

การกระทำใด ๆ หรือพฤติกรรมที่ส่อไปในทางเพศที่เป็นการบังคับ การใช้อำนาจที่ไม่พึง ประณญาด้วยว่าจะ ข้อความ ท่าทาง แสดงด้วยเสียง รูปภาพ เอกสาร ข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือสิ่งของ لامกอนาจารเกี่ยวกับเพศ หรือการกระทำอย่างอื่นในทำนองเดียวกันโดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นได้รับ ความเดือดร้อนรำคาญ ได้รับความอับอาย หรือรู้สึกว่าถูกเหยียดหยาม และให้หมายความรวมถึงการติดตาม รังควานหรือการกระทำใดที่ก่อให้เกิดภัยกาศไม่ปลอดภัยทางเพศ โดยเฉพาะจากการสร้างเงื่อนไขซึ่งมีผลต่อ การทำงาน การสรรหาร หรือการแต่งตั้ง หรือผลกระทบอื่นใดต่อผู้เสียหายทั้งในหน่วยงานของรัฐและเอกชน รวมถึงสถานศึกษา

พฤติกรรมที่พึงปฏิบัติเพื่อป้องกันปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ

- บุคลากรของหน่วยงานควรให้เกียรติเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา และผู้ใต้บังคับบัญชา
- บุคลากรของหน่วยงานควรลดความเสี่ยงจากปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ เช่น แต่งกายให้เหมาะสม หลีกเลี่ยงการอยู่ในที่ลับดาหรือทำงานสองต่อสองกับผู้บังคับบัญชา/ผู้ที่ไม่สนิทสนม/ เพศตรงข้าม หรือมีผู้ที่ไว้ใจด้วยในกรณีถูกเรียกเข้าพบหรือรับมอบหมายงานนอกเวลาทำงาน เป็นต้น
- บุคลากรของหน่วยงานควรช่วยสอดส่องและรายงานพฤติกรรมการล่วงละเมิด/คุกคามทางเพศเกิดขึ้นในหน่วยงานต่อบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งไม่ควรเพิกเฉยหากมีปัญหาดังกล่าว เกิดขึ้นกับเพื่อนร่วมงาน และควรให้คำปรึกษา รวมทั้งช่วยเหลือแก้ไขเพื่อร่วมงานด้วย
- ผู้บังคับบัญชาทุกระดับควรทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี และมีหน้าที่โดยตรงในการป้องกัน ปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในที่ทำงาน
  - ในกรณีของผู้บังคับบัญชาเรียกผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานในห้อง โดยเฉพาะนอกเวลา ทำงานหรือไปปฏิบัติงานต่างจังหวัด/ต่างประเทศ แบบสองต่อสอง ให้แจ้งผู้บังคับบัญชากระดับต้นรับทราบ ก่อนทุกครั้ง
  - บุคลากรควรมีจิตสำนึกรักศักดิ์ศรี ภาคภูมิใจในผลการทำงานของตนเอง เทื่อนคุณค่า การทำงานของตนเองมากกว่าที่จะก้าวหน้าโดยวิธีอื่น

พฤติกรรมที่ไม่พึงปฏิบัติเนื่องจากเข้าข่ายเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ

การล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศเป็นเรื่องที่มีขอบเขตกว้างขวาง ซึ่งไม่สามารถระบุ พฤติกรรมได้อย่างครอบคลุมทั้งหมด อย่างไรก็ตามให้ทราบก่อนว่า การกระทำเกี่ยวกับเพศ ซึ่งผู้ถูกระทำ ไม่ต้องการและมีความเดือดร้อนรำคาญ อีกด้วย อับอาย ดูถูกเหยียดหยาม ถือว่าเข้าข่ายการล่วงละเมิดหรือ คุกคามทางเพศ อาทิ

๑. การกระทำทางสายตา เช่น

การจ้องมองร่างกายที่ส่อไปในทางเพศ มองข้อนได้กระโปรง มองหน้าอกหรือจ้องลงไปที่คอเสื้อ จนทำให้ผู้ถูกลองรู้สึกอึดอัด อับอาย หรือไม่สบายใจ หรือผู้อื่นที่อยู่บริเวณดังกล่าวมีความรู้สึกเช่นเดียวกัน เป็นต้น

๒. การกระทำด้วยวาจา เช่น

- การวิพากษ์วิจารณ์รูปร่าง ทรงตัว และการแต่งกายที่ส่อไปทางเพศ
- การซักขานให้กระทำการใดๆ ในที่ลับตา ซึ่งผู้ถูกกระทำไม่เพิงประสงค์และไม่ต้องการพูดเรื่องตกลเกี่ยวกับเพศ

- การเกี้ยวพาราสี พูดจาแทะโผลม วิจารณ์ทรงตัว การพูดจาลามก การโทรศัพท์ลามก การเรียกผู้หญิงด้วยถ้อยคำที่ส่อไปทางเพศ จับกลุ่มวิจารณ์พฤติกรรมทางเพศของบุคคลในที่ทำงาน

- การสนทนารื่องเพศหรือเพศสัมพันธ์ การแสดงความคิดเห็นต่อสันนิษมทางเพศและการพูดที่ส่อไปในทางเพศ การถามเกี่ยวกับประสบการณ์ความชื่นชอบในเรื่องเพศ การสร้างเรื่องโกหก หรือการแพร่ข่าวลือเกี่ยวกับชีวิตทางเพศของผู้อื่น

๓. การกระทำทางกาย เช่น

- การสัมผัสร่างกายของผู้อื่น การลูบคลำ การถูกระ่างกายของผู้อื่นอย่างมีนัยทางเพศ การฉวยโอกาสกดรัด จูบ การหยอกล้อโดยเนื้อต้องตัว การฉวยโอกาสกดรัด และการสัมผัสทางกายอื่นใดที่ไม่น่าเพิงประสงค์ การดึงคนมานั่งตัก เป็นต้น

- การตามตื้อด้วยที่อีกฝ่ายหนึ่งไม่เล่นด้วย การตั้งใจใกล้ชิดเกินไป การต้อนเข้ามุมหรือช่วงทางเดิน การยกคิวหลิ่วตัว การพิปากแบบเชิงชวน การส่งจูบ การเลียริมฝีปาก การทำท่าน้ำลายหก การแสดงพฤติกรรมที่ส่อไปในทางเพศโดยใช้มือหรือการเคลื่อนไหวร่างกาย เป็นต้น

๔. การกระทำอื่น ๆ เช่น

- การแสดงรูปภาพ วัตถุ และข้อความที่เกี่ยวข้องกับเพศ รวมทั้งการเปิดภาพไปในที่ทำงานและในคอมพิวเตอร์ของตน

- การแสดงออกที่เกี่ยวกับเพศ เช่น การใช้ปฏิทินโป๊ การเขียนหรือวาดภาพทางเพศในที่สาธารณะ การใช้สัญลักษณ์ที่แสดงถึงอวัยวะเพศ หรือการร่วมเพศ การสื่อข้อความ รูปภาพ สัญลักษณ์ที่แสดงถึงเรื่องเพศทางอินเตอร์เน็ต เช่น เพชบุ๊ค ไลน์ ฯลฯ เป็นต้น

๕. การกระทำทางเพศที่มีการແลกเปลี่ยนผลประโยชน์

- การให้สัญญาที่จะให้ผลประโยชน์ เช่น ตำแหน่งหน้าที่การงาน ผลการเรียน ทุนการศึกษาดูงาน การเลื่อนเงินเดือนหรือตำแหน่ง การต่อสัญญาการทำงาน หากผู้ถูกล่วงละเมิดหรือถูกคุกคามยอมมีเพศสัมพันธ์ เช่น ขอให้ไปค้างคืนด้วย ขอให้มีเพศสัมพันธ์ด้วย หรือขอให้ทำอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ เป็นต้น

- การข่มขู่ให้เกิดผลในทางลบต่อการจ้างงาน การศึกษา การข่มขู่ว่าจะทำร้าย การบังคับให้มีการสัมผัสทางเพศ หรือการพยายามกระทำชำเรา หรือกระทำชำเรา

สิ่งที่ควรกระทำเมื่อถูกล่วงละเมิดหรือถูกคุกคามทางเพศ

- แสดงออกทันทีว่าไม่พอใจในการกระทำของผู้กระทำ และถอยห่างจากการล่วงละเมิด หรือคุกคามทางเพศนั้น

- ส่งเสียงร้องเพื่อให้ผู้กระทำหยุดการกระทำ และเรียกผู้อื่นช่วย

- บันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยการบันทึกเสียง บันทึกภาพหรือภาพถ่าย หรือถ่าย Video Clip (หากทำได้)

- บันทึกเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องเป็นลายลักษณ์อักษรทันทีที่เหตุการณ์เกิดขึ้น โดยจดบันทึกวัน เวลา สถานที่เกิดเหตุ คำบรรยายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ชื่อของพยาน และหรือบุคคลที่สาม ซึ่งถูกกล่าวถึงหรืออยู่ในเหตุการณ์

- แจ้งปัญหาที่เกิดขึ้นให้บุคคลที่ไว้ใจทราบทันที

- หารือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับเพื่อนร่วมงานหรือเพื่อน และแจ้งปัญหาที่เกิดขึ้น กับผู้บังคับบัญชา บุคคลหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบด้วยตนเอง โดยอาจให้เพื่อนร่วมงานเป็นที่ปรึกษาหรือ ร่วมไปเป็นเพื่อนก็ได้

- กรณีผู้ถูกกระทำอายุ/กลัว อาจให้เพื่อนมาแจ้งแทน แต่ต้องได้รับความยินยอม จากผู้ถูกกระทำ

กระบวนการแก้ไขปัญหาอย่างไม่เป็นทางการ

การยุติปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศจะใช้กระบวนการอย่างไม่เป็นทางการ ในการแก้ไขปัญหาเป็นลำดับแรก

สิ่งที่ผู้ถูกล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศต้องดำเนินการ

- ในกรณีที่สามารถแก้ไขปัญหาด้วยตนเองได้ ให้พูด/เขียนถึงผู้ถูกกระทำเพื่อแจ้งให้ ผู้กระทำทราบพฤติกรรมที่ไม่เป็นที่ยอมรับและร้องขอให้หยุดการกระทำ ผู้ถูกกระทำอาจขอให้มีคนอยู่เป็นเพื่อน หรือพูดในนามตนเองได้

- ในกรณีไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง ให้ดำเนินการดังนี้

- ร้องขอความช่วยเหลือต่อผู้บังคับบัญชาของผู้กระทำ หลังจากเกิดเหตุการณ์ขึ้น และให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการค้นหาข้อเท็จจริง ภายใน ๑๕ วัน หากไม่ดำเนินการใด ๆ ถือว่าผู้บังคับบัญชา ละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่

- ร้องขอหน่วยงานที่รับผิดชอบให้มีบุคคลเป็นผู้ประสานงาน เพื่อช่วยเหลือจัดให้มี การประชุมหารือระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาทางยุติอย่างไม่เป็นทางการ หรือผู้ไกล่เกลี่ยช่วยเหลือ ในการยุติเรื่องดังกล่าว ซึ่งมีกำหนดเวลา ๑๕ วัน เช่นเดียวกัน

สิ่งที่ผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบต้องดำเนินการ

- ให้หัวหน้าหน่วยงานดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง จำนวนไม่เกิน ๕ คน ประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการที่มีตำแหน่งสูงกว่าคู่กรณี บุคคลจากหน่วยงานต้นสังกัดของคู่กรณี โดยมีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าคู่กรณี โดยอาจมีบุคคลที่มีเพศเดียวกับผู้เสียหายไม่น้อยกว่าหนึ่งคน และให้มีบุคคล ที่ผู้เสียหายไว้วางใจเข้าร่วมรับฟังในการสอบข้อเท็จจริงได้ หรือให้กลุ่มงานนิติการดำเนินการสอบข้อเท็จจริง ทั้งนี้ ให้รายงานผลต่อหัวหน้าหน่วยงาน และหากต้องมีการดำเนินการทางวินัย ขอให้คณะกรรมการนำข้อมูลเสนอ ผู้บริหาร ประกอบการดำเนินการทางวินัย

- ตรวจสอบหาข้อเท็จจริงอย่างละเอียดรอบคอบ และแจ้งมาตรการในการแก้ไขปัญหา ดังกล่าวให้ผู้ร้องทุกข์ทราบภายใน ๓๐ วัน หากดำเนินการไม่เสร็จในกำหนดดังกล่าว ให้ขยายเวลาออกไปอีก ๓๐ วัน

- ให้คำแนะนำหรือการสนับสนุนผู้ร้องทุกข์และผู้ถูกกล่าวหาอย่างเท่าเทียมกัน และจะไม่ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่มีความผิด จนกว่าข้อกล่าวหาจะได้รับการพิสูจน์ว่ากระทำผิดจริง

- เป็นตัวกลางในการเจรจาแก้ไขปัญหาอย่างไม่เป็นทางการและเป็นทางการและเป็นการลับ โดยจัดการแก้ไขปัญหาตามความเหมาะสม เช่น เจรจา กับผู้กระทำเพื่อให้มั่นใจว่าจะไม่มีพฤติกรรมการล่วงละเมิด หรือคุกคามทางเพศเกิดขึ้นอีก จัดการเจรจาประเมินข้อพิพากษาว่าคุ้มครองซึ่งได้รับความยินยอมจากทั้งสองฝ่าย

การนำเสนอเรื่องไปยังผู้บังคับบัญชาในระดับสูงขึ้นไป การแยกคู่ความไม่ให้พบปะกันโดยความยินยอมของผู้ถูกกระท่า ฯลฯ

- เมื่อสามารถตกลงกันได้แล้ว ขอให้ทั้งสองฝ่ายลงนามในบันทึกข้อตกลงร่วมกันเป็นลายลักษณ์อักษร และให้เก็บไว้ในแฟ้มประวัติของทั้งสองฝ่าย

หน่วยรับเรื่องร้องทุกข์ภายในหน่วยงาน

- ผู้บังคับบัญชาทุกระดับของโรงพยาบาลบ้านสร้าง
- ศูนย์บริหารจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ โรงพยาบาลบ้านสร้าง

ช่องทาง/วิธีการร้องทุกข์ในหน่วยงาน/ภายนอกหน่วยงาน

๑. ไปรษณีย์

- หนังสือร้องเรียน (ลงชื่อผู้ร้องเรียน)
- บัตรสนเท็ท (ไม่ลงชื่อผู้ร้องเรียน)

๒. เว็บไซต์ศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ สำนักนายกรัฐมนตรี ๑๑๑๑

๓. เว็บไซต์กระทรวงสาธารณสุข <http://ict.moph.go.th/complainict/index.php>

๔. ร้องเรียนผ่านทางศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดปราจีนบุรี

๕. ร้องเรียนผ่านทางโทรศัพท์หรือทางโทรสาร ศูนย์บริหารจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ โรงพยาบาลบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี หมายเลขโทรศัพท์ ๐๓๗-๒๗๑๒๓๔ ต่อ ๑๑๘ หมายเลขโทรสาร ๐๓๗-๒๗๑๒๓๔ ต่อ ๑๐๒

๖. เดินมาที่ร้องเรียนด้วยตัวเองที่ศูนย์บริหารจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ โรงพยาบาลบ้านสร้าง

๗. ร้องเรียนผ่านเว็บไซต์โรงพยาบาลบ้านสร้าง <http://www.bansanghospital.work>

๘. สื่อสารมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรศัพท์ เป็นต้น

๙. ศูนย์ประสานการป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในการทำงาน

(ศปคพ.) กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

แนวทางการดำเนินงานมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในการทำงาน

ที่	ประเด็น	แนวทางการดำเนินงาน
๑	หน่วยงานต้องมีการประกาศเจตนารมณ์เป็นลายลักษณ์อักษร (เช่น ประกาศ คำสั่ง) โดยเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในองค์กรรับทราบอย่างทั่วถึง ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศหรือคุกคามทางเพศในการทำงาน	๑. กรรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ดำเนินการจัดทำร่างประกาศเจตนารมณ์และส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นตัวอย่างเพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ๒. ศูนย์ประสาน (ศปคพ.) ประสานติดตามความคืบหน้าหน่วยงานที่มีการประกาศเจตนารมณ์
๒	หน่วยงานต้องมีการจัดทำแนวปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในการทำงาน ที่ครอบคลุมบุคลากรทุกคนที่ทำงานในหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งผู้ที่ดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน เช่น นักศึกษา นักศึกษาฝึกงาน ผู้รับจ้าง ฯลฯ โดยให้บุคลากรในหน่วยงานได้มีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และยอมรับ รวมทั้งต้องประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความตระหนักรถ่อบุคลากรทุกคนในหน่วยงานได้รับทราบและถือปฏิบัติ	๑. ให้มีการจัดทำแบบประเมินความเสี่ยงต่อการถูกล่วงละเมิดทางเพศในการทำงานของบุคลากร เพื่อหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหา ๒. การจัดทำแนวปฏิบัติควรทำ ๒ ระดับ คือ ระดับบุคคลและระดับองค์กร ๓. แนวปฏิบัติต้องกำหนดจริยธรรมขององค์กร ระบุชัดเจนถึงพฤติกรรมที่ต้องไม่กระทำ เช่น การพูดจาสองแฝง ส่อสารภาพ ฯลฯ
๓	หน่วยงานต้องแสดงเจตนารมณ์อย่างจริงจังในการส่งเสริมความเท่าเทียมกันระหว่างบุคคล เพื่อให้บุคลากรปฏิบัติต่อกันอย่างให้เกียรติและเคารพซึ่งกันและกัน โดยเน้นการป้องกันปัญหาเป็นพื้นฐาน ควบคู่กับการปรับเปลี่ยนทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ รวมทั้งกำหนดให้เป็นประเด็นหนึ่งในหลักสูตรการพัฒนาบุคลากรทุกระดับ	๑. หน่วยงานต้องกำหนดให้ประเด็นการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ และการป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศหรือคุกคามทางเพศในการทำงาน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรพัฒนาบุคลากรในทุกระดับขององค์กร รวมถึงการปฐมนิเทศ/ให้ความรู้กับบุคลากรใหม่ของหน่วยงาน โดยกรมกิจการสตรี และสถาบันครอบครัวเป็นหน่วยงานจัดทำหลักสูตรและให้ความรู้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๒. มีการดำเนินการร่วมกับสถานศึกษาในการสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องความเสมอภาคระหว่างเพศ
๔	หน่วยงานต้องเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ พฤติกรรมการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ และแนวทางในการแก้ไขในกรณีที่มีปัญหาเกิดขึ้น และสร้างสภาพแวดล้อมที่ดี โดยคำนึงถึงเรื่องพื้นที่ปลอดภัยในหน่วยงาน เช่น จัดห้องทำงานที่เปิดเผยโล่ง มองเห็นกันได้ชัดเจน เป็นต้น	๑. หน่วยงานต้องตรวจสอบสภาพแวดล้อมของสถานที่ทำงาน มีการปรับสภาพแวดล้อมให้อืดต่อการทำงาน และไม่เสียงต่อการถูกล่วงละเมิดทางเพศ รวมถึงสร้างความเข้าใจกับบุคลากรไม่ให้กระทำการใดที่สร้างความอึดอัดใจต่อเพื่อนร่วมงานหรือผู้มาติดต่อกัน

ที่	ประเด็น	แนวทางการดำเนินงาน
๕	หน่วยงานต้องกำหนดกลไกการร้องทุกข์ภายในหน่วยงาน (เช่น ฝ่ายการเจ้าหน้าที่ ฝ่ายกฎหมาย หรือกลุ่มคุ้มครองคุณธรรมจริยธรรม)	<p>๑. หน่วยงานต้องกำหนดกลไกการร้องทุกข์ภายในหน่วยงานที่ชัดเจน ทั้งนี้หากผู้กระทำเป็นผู้บริหารหน่วยงาน หน่วยงานต้องกำหนดมาตรการ/ช่องทางอื่น ในการร้องทุกข์ เช่น ศูนย์ประสานฯ (ศปคพ.) หรือ สายด่วน ๑๓๐๐ โดยต้องประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรขององค์กรรับรู้โดยทั่วถ้วน</p> <p>๒. หน่วยงานต้องกำหนดช่องทางการร้องทุกข์หลายรูปแบบ ทั้งแบบ Offline และ Online</p> <p>๓. ข้อมูลการร้องทุกข์ต้องรักษาไว้เป็นความลับ เพื่อให้ผู้ร้องทุกข์รู้สึกสบายใจ และปลอดภัย และเป็นการปกป้องสิทธิของผู้ร้องและผู้ถูกร้อง</p>
๖	การแก้ไขและการจัดการปัญหาอาจใช้กระบวนการอย่างไม่เป็นทางการ เช่น การพูดคุยกันอย่างเป็นมิตร การประเมินข้อพิพาท ฯลฯ เพื่อยุติปัญหา หากกระบวนการไม่เป็นทางการไม่สามารถแก้ปัญหาได้ จึงจะเข้าสู่กระบวนการทางวินัยตามกฎหมายที่หน่วยงานนั้นถือปฏิบัติอยู่	<p>๑. กระบวนการจัดการปัญหาย่างไม่เป็นทางการ ต้องเกิดจากความยินยอมทั้งสองฝ่าย โดยผู้ประเมิน ข้อพิพาทต้องเป็นบุคคลที่คุ้มครองทั้งสองฝ่ายให้ความเคารพนับถือ</p> <p>๒. การประเมินข้อพิพาทด้วยมีการกำหนดเงื่อนไข เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิ์ของผู้กระทำไม่ให้เกิดการกระทำซ้ำ โดยต้องเคราะห์การตัดสินใจของผู้เสียหาย เช่น การชดเชยค่าใช้จ่ายในการพับแพท์ เป็นต้น</p>
๗	การแก้ไขและการจัดการปัญหาต้องดำเนินการอย่างจริงจังโดยทันทีและเป็นไปตามเวลาที่กำหนดในแนวปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดและคุกคามทางเพศในการทำงาน และต้องเป็นความลับเว้นแต่คุ้มครองทั้งสองฝ่ายยินดีให้เปิดเผย รวมทั้งให้ความเป็นธรรมต่อทั้งสองฝ่ายเท่าเทียมกันกรณีที่ขยายเวลาออกไป ต้องมีเหตุผลที่ดีพอ	<p>๑. หน่วยงานต้องกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจนของกระบวนการแก้ไข/จัดการปัญหา ในทุกขั้นตอน</p> <p>๒. การขยายระยะเวลาในการจัดการปัญหา ต้องสร้างความเป็นธรรมให้ทั้งสองฝ่าย ไม่เป็นการเอื้อประโยชน์ให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง</p> <p>๓. ข้อมูลของคุ้มครองทั้งสองฝ่ายต้องเป็นความลับ</p>
๘	กรณีที่มีการร้องเรียนหรือการรายงานเรื่องนี้ ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้ - ให้หัวหน้าหน่วยงานดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง จำนวน ไม่เกิน ๕ คน ประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการที่มีตำแหน่งสูงกว่าคุ้มครอง บุคคลจากหน่วยงานต้นสังกัดของคุ้มครอง โดยมีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าคุ้มครอง โดยต้องมีบุคคลที่มีเพศเดียวกับผู้เสียหาย ไม่น้อยกว่าหนึ่งคน และให้มีบุคคลที่ผู้เสียหายไว้วางใจเข้าร่วมรับฟังในการสอบข้อเท็จจริงได้ เฉพาะในกรณีมีการ	<p>๑. ให้มีการตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง โดยต้องมีบุคคลที่มีเพศเดียวกับผู้ร้องทุกข์ ร่วมเป็นคณะกรรมการ</p> <p>๒. ในกรณีที่ผู้กระทำเป็นผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานระดับกรม ให้มีอำนาจเทียบเท่าจากหน่วยงานอื่น หรืออำนาจเหนือกว่าเป็นประธานการสอบข้อเท็จจริง และให้ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้แทนหน่วยงานอื่นที่มีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นคณะกรรมการด้วย</p>

ที่	สอบถามคำผู้เสียหาย หรือ ประเด็น	แนวทางการดำเนินงาน
-	- ให้กลุ่มงานนิติการดำเนินการสอบข้อเท็จจริง ทั้งนี้ ให้รายงานผลต่อหัวหน้าหน่วยงานและหากต้องมีการดำเนินการทางวินัย ขอให้คณะทำงานนำข้อมูลเสนอผู้บริหาร ประกอบการดำเนินการทางวินัย	๓. หน่วยงานภาคเอกชนที่ให้ความร่วมมือในการนำมาตรการฯ ไปดำเนินการ หากมีขนาดเล็ก สามารถขอให้ผู้แทน ศปคพ. หรือหน่วยงานอื่นที่มีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นคณะทำงานสอบข้อเท็จจริง
๙	หน่วยงานต้องมีมาตรการคุ้มครองผู้ร้องเรียนและผู้เป็นพยาน เมื่อมีการร้องเรียนแล้ว ผู้ร้องเรียนและผู้เป็นพยานจะไม่ถูกดำเนินการใดๆ ที่กระทบต่อหน้าที่การทำงานหรือการดำรงชีวิต หากจำเป็นต้องมีการดำเนินการใดๆ ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ร้องเรียน และผู้เป็นพยาน รวมถึงข้อร้องขอของผู้เสียหาย ผู้ร้องเรียน หรือผู้เป็นพยานควรได้รับการพิจารณาจากบุคคลหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบตามความเหมาะสม และหน่วยงานต้องให้การคุ้มครอง ผู้ร้องเรียนไม่ให้ถูกกลั่นแกล้ง	๑. หน่วยงานต้องกำหนดมาตรการที่ชัดเจนในการคุ้มครองผู้ร้องเรียน และผู้เป็นพยาน ต้องมีหลักประกันความปลอดภัยว่าจะไม่เกิดการกลั่นแกล้งด้วยการยกย้ายหรือถูกฟ้องร้อง ๒. ผู้ร้องเรียนต้องได้รับการฟื้นฟู เยี่ยวยา และได้รับการชดเชยค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่สูงเนื่องมาจากการล่วงละเมิดทางเพศในการทำงาน เช่น ค่าเดินทางในการมาให้ข้อเท็จจริง หรือค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น ทั้งนี้ หากกรณีดังกล่าวเป็นการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศ สามารถยื่นขอเงินเยียวยาได้จากกองทุนส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศ สามารถยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศพิจารณา
๑๐	หน่วยงานต้องมีมาตรการคุ้มครองผู้ถูกกล่าวหา โดยในระหว่างการร้องเรียน ยังไม่ถือว่าผู้ถูกกล่าวหา มีความผิด ต้องให้ความเป็นธรรมและให้ได้รับการปฏิบัติเช่นเดียวกับบุคคลอื่น และต้องมีการให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาในการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาอย่างเต็มที่ รวมทั้งสิทธิในการแสดงเอกสาร/พยานหลักฐาน แก้ข้อกล่าวหา	๑. ผู้ถูกกล่าว จะไม่ถือเป็นผู้มีความผิดจนกว่ากระบวนการแก้ไข/จัดการปัญหา จะสิ้นสุด ๒. ผู้ถูกกล่าว มีสิทธิในการชี้แจงข้อกล่าวหา และแสดงหลักฐาน/พยานเพื่อยืนยันข้อเท็จจริง ๓. ผู้ถูกกล่าว ควรต้องได้รับการบำบัด เยี่ยวยา เช่นการไปพบจิตแพทย์ เป็นต้น
๑๑	หน่วยงานต้องรายงานผลการดำเนินงานตามแนวปฏิบัติ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในการทำงานอย่างต่อเนื่อง สำหรับหน่วยงานภาครัฐ ให้รายงานต่อผู้บริหารด้านการส่งเสริมสร้างบทบาทหญิงชาย (Chief Gender Equality Officer : CGEO) และให้เจ้าหน้าที่ศูนย์ประสานด้านความเสมอภาคระหว่างหญิงชาย (Gender Focal Point : GFP) ติดตามการดำเนินงานตามมาตรการฯ สำหรับการรายงานผลการดำเนินงานให้รายงานไปยังศูนย์ประสานการป้องกันและแก้ไข	๑. กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวเป็นหน่วยในการจัดทำแบบฟอร์ม Online เพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ รวมถึงภาคเอกชน รายงานผลการดำเนินงาน ๒. ให้ศูนย์ประสานด้านความเสมอภาคระหว่างหญิงชาย (Gender Focal Point : GFP) เป็นผู้รับผิดชอบในการรายงานผลการดำเนินงานตามมาตรการฯ ไปยังศูนย์ประสานฯ ศปคพ. ภายใน ๓๑ ตุลาคมของทุกปี

ปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในการทำงาน		
ที่	ประเด็น	แนวทางการดำเนินงาน
	(ศปคพ.) กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ภายใต้ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ของทุกปี	๓. หน่วยงานภาครัฐที่ไม่ได้ตั้ง GFP ให้ศูนย์ประสานฯ (ศปคพ.) ประสานขอผลการดำเนินงานตามมาตรการฯ ไปโดยตรง ๔. รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน ให้รายงานมายังศูนย์ประสานฯ (ศปคพ.) โดยตรง
๑๒	ศูนย์ประสานการป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในการทำงาน (ศปคพ.) กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในการทำงาน และติดตามผลการดำเนินงานตามมาตรการฯ โดยรายงานต่อกองคณะกรรมการส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศ (สพพ.) อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	๑. กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว โดยกองส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ เป็นหน่วยประสานงาน และติดตามการดำเนินงานตามมาตรการฯ ของหน่วยงานต่างๆ เพื่อรายงานต่อสพพ. อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ๒. ศูนย์ประสานฯ (ศปคพ.) ต้องดำเนินการร่วมกับศูนย์ปฏิบัติการกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (ศปก.สค.) ในการให้ความช่วยเหลือตามกระบวนการแก้ผู้ถูกล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ ในการทำงาน

แบบฟอร์มการเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี
ตามประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง แนวทางการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน พ.ศ. ๒๕๖๑
สำหรับหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

แบบฟอร์มการเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ชื่อหน่วยงาน : โรงพยาบาลบ้านสร้าง สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี

วัน/เดือน/ปี : ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑

หัวข้อ : แนวปฏิบัติที่เคร่งครัดในด้านคุณภาพและศักดิ์ศรีของผู้ปฏิบัติงาน และรายงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในการทำงาน

รายละเอียดข้อมูล : คู่มือแนวปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศฯ

Link ภายนอก : ไม่มี

หมายเหตุ :

ผู้รับผิดชอบการให้ข้อมูล

(นางสาวศศิวิมล เสียงก้อง)

นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ

วันที่ ๓๐ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑

ผู้อนุมัติ

(นายชวิต ศรีสมพจน์)

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลบ้านสร้าง

วันที่ ๓๐ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑

ผู้รับผิดชอบการนำขึ้นเผยแพร่ (Web Master)

(นายคมสันต์ จันทสีมา)

เจ้าพนักงานเภสัชกรรมชำนาญงาน

วันที่ ๓๐ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑